

כדי לשוחטם ולמכור בשרם ונחלוק ברוח?
ועוד טען לו חבירו: לא זו בלבד שנתת לי
הכסף כדי שאקנה בו שוורים, אלא **אתית**
ואיתיבת אמסחתא. באת וישבת במקום
שמקצבים את הבשר ומוכרים אותו לקונים
וקבילת זוזך מדמי מכירת בשר השוורים!

ואמר ליה התובע: הנהו זוזי שנטלתי מדמי
הבשר לא לקחתים עבור השקעתי בשוורים
אלא **סיטראי נינחו**, עבור חוב אחר שהיה לי
עליך נטלתיים,

ואמר רב פפא: **איתרע שטרא**. אותו שטר
שנכתב על הכסף שניתן עבור קניית
השוורים — הורע. ואין צריך הנתבע
לפרוע.

וקשה, ומאי שנא לעיל במלוה דסבר רב
פפא דנאמן התובע לטעון הנהו סיטראי
נינחו?

ומתרצת הגמרא: שאני התם — **כיון דקאמר**
הנתבע **אתורי יחבת לי** והודה לו התובע
שנתן לו את המעות עבור רכישת השוורים.
וכן אמר לו **ומתורי שקלת**, ממעות מכירת
הבשר לקחת, וגם על כך הודה לו התובע,
אלא שטוען שנטל את דמי בשר השוורים
בפרעון חוב אחר, וכיון שכך — **איתרע**

ששיקר בטענתו [כיון שהוכחש על ידי
עדים] ולכן הוחזק כפרן לממון זה.

ההוא דאמר ליה לחבריה: **הב לי מאה זוזי**
דמסיקנא בכ שאתה חייב לי והא שטרא
לראיה על חובך.

אמר ליה הנתבע: **פרעתיך בפני עדים! אמר**
ליה התובע: הנהו זוזי שפרעת לי — **סיטראי**
נינחו, עבור פירעון חוב אחר שהיית חייב לי
קיבלתיים ממך. ואילו את החוב שבשטר זה
— עדיין לא פרעת.

אמר רב נחמן: **איתרע שטרא**, נפסל כוחו
של השטר לגבות חוב זה. היות והודה
המלוה בפירעון כל שהוא ואינו נאמן לומר
"לא פרעת אלא סיטראי נינחו".⁽⁴⁾

רב פפא אמר לא איתרע שטרא, שהרי לא
הודה המלוה בפירעון שטר זה.

ומקשה הגמרא: לרב פפא הסובר שלא
איתרע שטרא, **מאי שנא** מקרה זה **מההוא**
דאמר ליה לחבריה — **הב לי מאה זוזי**
דמסיקנא בכ בהלוואה והא שטרא לראיה על
חובך.

אמר ליה הנתבע: **לאו אתורי יחבת לי?** האם
כסף זה לא נתת לי כדי שאקנה בו שוורים

הרמב"ן כתב כי מה שאיתרע שטרא, הוא רק
לענין שלא גובים מנכסים משועבדים. אולם
מנכסים בני חורין — גובים. והקשה על זה
הרשב"א הלוא אם חוששין שפרעו, הרי אפילו
מבני חורין לא יגבה. ואם לא חוששין שפרעו,
יגבה אפילו ממשועבדין!?

וביאר הרשב"א וכן היא דעת הרמב"ם בפרק
י"ד מהלכות מלוה ולווה הלכה ט', שבטל

4. לדעת הר"ח הורע השטר ואין גובין בו, אלא
אם כן ישבע עליו המלוה. ולדעת התוספות הורע
השטר שאין גובין בו אפילו בשבועה, אך גם לא
קורעין אותו, והביא הגהות מיימוניות דדברי
ר"ת שהשטר הורע אך לא בטל, מדוקדקין
בלשון בגמרא. שנקטה "איתרע שטרא" ולא
"איבטיל שטרא". ומוכח שהשטר הורע, אך אינו
בטל.